

Rusmiddelstatistikk

Funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2017

Avdeling for rettsmedisinske fag

Utgitt av Oslo universitetssykehus
Avdeling for rettsmedisinske fag
Mars 2018

Tittel:

Rusmiddelstatistikk
Funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2017

Forfattere:

Gerrit Middelkoop
Lina Bruun
Knut Hjelmeland

Rapporten kan lastes ned som pdf

på <https://oslo-universitetssykehus.no/fag-og-forskning/nasjonale-og-regionale-tjenester/rettsmedisinske-fag/alkohol-og-rusmidler>

Innholdsfortegnelse

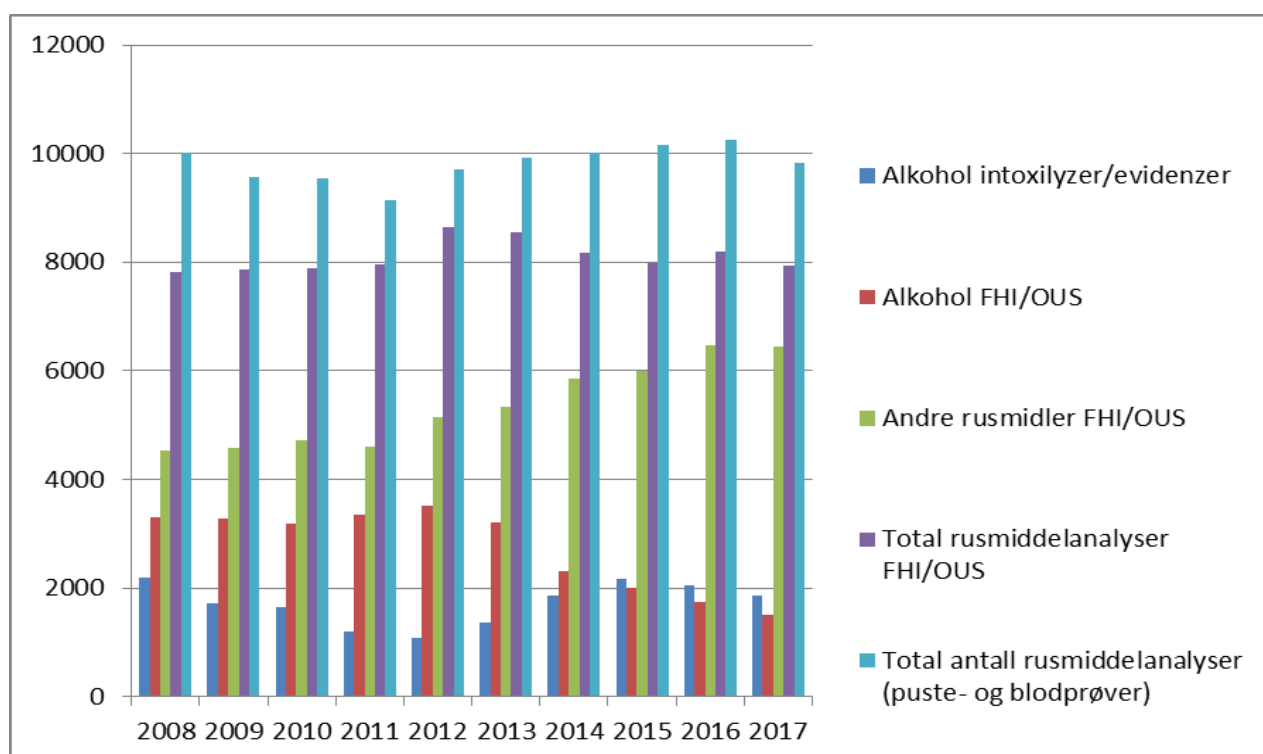
Kapittel 1 Innledning	5
Kapittel 2 Påviste stoffer	7
Kapittel 3 Alkohol	8
Kapittel 4 Cannabis	9
Kapittel 5 Amfetamin/metamfetamin	11
Kapittel 6 Benzodiazepiner og z-hypnotika	12
Kapittel 7 Opioider	14
Kapittel 8 MDMA (ecstasy)	15
Kapittel 9 Kokain	16
Kapittel 10 GHB (gammahydroksybutyrat)	17
Kapittel 11 Nye psykoaktive stoffer (NPS)/syntetiske rusmidler	17
Kapitel 12 Fylkesoversikt	18

Kapittel 1 Innledning

I 2017 ble det ved Oslo universitetssykehus utført rusmiddelanalyser i 7947 saker hvor bilførere var mistenkt for ruspåvirket kjøring (figur 1). Dette er en nedgang på 3 % fra 2016. I tillegg kommer pusteprøver for alkohol som politiet har tatt lokalt med bevisinstrumentet Evidenzer Mobile 240. I 1508 av sakene som ble sendt inn for analyse ble blodprøvene etter politiets anmodning kun analysert for alkohol. Alkohol ble påvist i 96 % av disse sakene. De siste seks årene har antall saker der det kun utføres analyse av alkohol i blod vært fallende.

Analyse for både alkohol og over 40 forskjellige rusgivende legemidler og narkotiske stoffer ble utført i 6439 saker (figur 1). Dette antallet saker er stabilt sammenlignet med 2016 da det var 6464 tilsvarende saker. I 90 % av sakene ble det påvist minst et psykoaktivt stoff, en liten nedgang fra 2016 da det i 93% av sakene ble påvist minst et psykoaktivt stoff.

Kvinnelige bilførere utgjør en andel på 11 % av alkoholsakene og 14 % av sakene der det også er analysert for andre rusgivende stoffer.

Figur 1: Rusmiddelanalyser av bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i Norge i perioden 2008-2017. Blodprøvene tatt t.o.m. 2016 ble analysert ved Folkehelseinstituttet (FHI). Fra 01.01.2017 ble Divisjon for rettsmedisinske fag virksomhetsoverdratt til Avdeling for rettsmedisinske fag ved Oslo universitetssykehus HF (OUS).

Hovedbudskap for 2017:

- Etanol (alkohol), THC (cannabis), amfetamin, klonazepam og metamfetamin er fortsatt de hyppigst påviste rusmidlene.
- MDMA (ecstasy) og kokain påvises i økende grad.
- Det er påvist 15 ulike benzodiazepiner blant bilførerne, mange av disse er såkalte «designer benzodiazepiner»

Utrykningspolitiet (UP) tok i 2015 i bruk et nytt analyseinstrument til å avdekke ruspåvirket kjøring. Vegtrafikkloven gir politiet anledning til å teste alle sjåførere i forbindelse med bl.a. trafikkkontroller, ved hjelp av analyseinstrumentet uten skjellig grunn til mistanke. Analyseinstrumentet Dräger DrugTest 5000 finnes i flere patruljebiler og dette instrumentet kan analysere flere rusmidler i spytt. Dette er et indikasjonsinstrument, og ved positivt utslag vil bilføreren tas med til blodprøvetaking. Blodprøven sendes så inn for spesifikk analyse.

I løpet av de siste årene har det vært en stor økning i antall nye rusmidler på det illegale narkotikamarkedet i Norge og i verden for øvrig. Stoffene betegnes som «nye psykoaktive stoffer» (NPS) og de selges i hovedsak på internett. Flere av disse stoffene kan være svært potente og kan ha uheldige virkninger, herunder psykiske reaksjoner. Disse virkningene kan ha stor betydning for forringelse av kjøreferdigheter. Ved vårt laboratorium utvikles det kontinuerlig nye analysemetoder for påvisning av flere NPS.

Tall fra Kripas' beslagsstatistikk for 2017 viser at såkalte «designer benzodiazepiner» var hyppigst beslaglagte gruppe av NPS. I 2017 ble det påvist hele 15 ulike benzodiazepiner, inkludert en rekke «designer benzodiazepiner» i blodprøvene til bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring (se kapittel 6 for omtale).

I 2012 ble det i vegtrafikkloven innført faste konsentrasjonsgrenser (omtalt som straffbarhetsgrenser) for 20 berusende eller bedøvende midler. Grensene er ment å forenkle den strafferettslige behandlingen av kjøresaker og innebærer en likebehandling av straffesaker som gjelder kjøring under påvirkning av alkohol og andre rusmidler. Denne listen ble utvidet i 2016 slik at det nå foreligger straffbarhetsgrenser (svarende til et blodalkoholnivå på 0,2 promille) for 28 legemidler og rusmidler i tillegg til alkohol. For 22 av disse stoffene er det også fastsatt straffeutmålingsgrenser svarende til et blodalkoholnivå på 0,5 og 1,2 promille.

Kapittel 2 Påviste stoff

Alkohol er fortsatt det rusmiddelet som påvises i flest saker fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring (tabell 1). I 2017 ble det påvist alkohol i 2959 prøver av totalt 7947 saker. THC (tetrahydrocannabinol) som er virkestoff i cannabis ble påvist hyppigst etter alkohol (påvist i 40 % av analyserte saker). Andre stoffer som påvises hyppig er amfetamin og klonazepam (som er virkestoffet i Rivotril) som ble påvist i henholdsvis 33 % og 24 % av tilfellene. Forekomsten av de vanligste stoffene har endret seg lite i forhold til tidligere år.

Tabell 1 viser de 20 vanligste rusmidlene og legemidlene som ble funnet i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Både illegale narkotiske stoffer (for eksempel metamfetamin og kokain) og legemidler som kan forskrives på resept (for eksempel kodein og diazepam) er tatt med. Analysefunnet i seg selv gir ikke svar på om stoffet er tatt inn illegalt eller ikke. Illegalt bruk av (met)amfetamin og benzodiazepiner er utbredt blant bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring. Vanligvis blir det påvist flere stoffer i samme blodprøve, med et gjennomsnitt på ca. 2,4 i 2017. Bruk av flere rusgivende stoff øker betydelig risikoen for å bli innblandet i en trafikkulykke.

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall	Prosent
1	Etanol	Alkohol	2959	
2	THC	Tetrahydrocannabinol (cannabis), Sativex	2605	40 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamine, Elvanse, Metamina	2115	33 %
4	Klonazepam	Rivotril	1527	24 %
5	Metamfetamin		1179	18 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	857	13 %
7	Alprazolam	Xanor	405	6 %
8	MDMA	Ecstasy	229	4 %
9	Buprenorfin	Norspan, Subutex, Suboxone, Temgesic	210	3 %
10	Kokain		197	3 %
11	Pregabalin	Lyrica	163	3 %
12	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	155	2 %
13	Morfin	Heroin, Dolcontin, Morfin, Malfin	154	2 %
13	Oxazepam	Sobril	154	2 %
15	Nitrazepam	Apodorm, Mogadon	142	2 %
16	Zopiklon	Imovane, Zopiclone, Zopitin	137	2 %
17	GHB	Gammahydroksybutyrat, Xyrem	130	2 %
18	Ritalinsyre/Metylfenidat	Concerta, Medikinet, Ritalin, Equasym	125	2 %
19	Kodein	Altermol, Paralgin forte, Pinex Forte	120	2 %
20	Metadon		101	2 %

Tabell 1: De vanligste påviste stoff i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Totalt ble det utført analyse av alkohol i 7947 blodprøver i 2017. I 6439 av disse sakene er det også analysert for over 40 andre rusmidler. For de øvrige rusmidler er det angitt andel (i prosent) av de 6439 analyserte sakene. Det er ikke angitt andel av alkohol. Det bemerkes at politiets analyser av pustep prøver (med bevisinstrumentet Evidenzer Mobile 240) ikke er tatt med i denne oversikten.

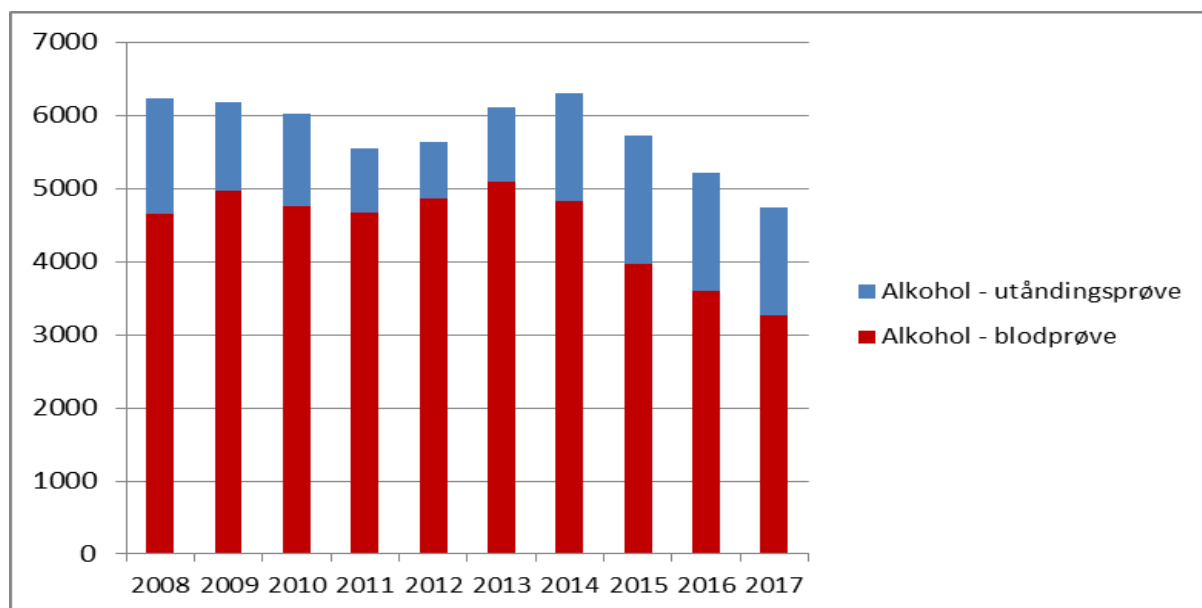
Kapittel 3 Alkohol

Det ble påvist alkohol i noen færre antall blodprøver i 2017 sammenlignet med tidligere år. I 2016 ble det påvist alkohol i 3264 blodprøver, mens det i 2017 ble påvist alkohol i 2959 blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring. Politiet har de siste årene innsendt noe færre saker der det kun ønskes analyse for alkohol, mens antall saker der det både ønskes analyse for både alkohol og andre rusmidler er stabilt (figur 1).

I tillegg påviser politiet alkohol lokalt ved hjelp av utåndingsprøver med Evidenzer Mobile 240. Evidenzer Mobile 240 er et avansert bevisinstrument og må ikke forveksles med alkometer, som er i utstrakt bruk og er et indikasjonsinstrument. I 2017 tok politiet utåndingsprøve av 1870 bilførere, hvorav 1472 hadde alkoholkonsentrasjon over veitrafikklovens straffbarhetsgrense på 0,1 mg per liter luft. Både antallet positive utåndingsprøver og totalt antall utførte utåndingsprøver er redusert med ca 10 % sammenlignet med 2016.

Figur 2 viser antall blodprøver og utåndingsprøver der det er påvist alkohol de siste årene. Dersom antall positive prøver sammenliknes med det totale antall av saker der det er analysert for alkohol (dvs. politiets utåndingsprøver samt analyser foretatt i blod), er det en reduksjon i antall saker der alkohol påvises i perioden 2012-2017.

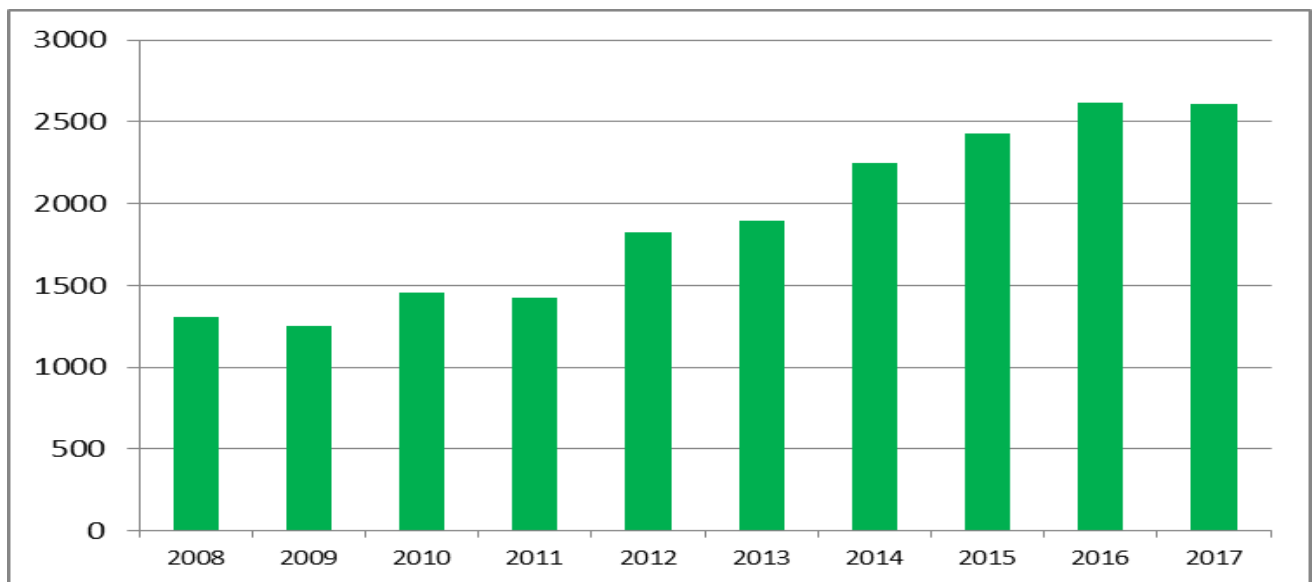
Alkohol har omfattende virkninger på hjernen. Sentrale effekter er bl.a. økt impulsivitet, redusert feilkontroll, forlenget reaksjonsevne, redusert sanseoppfatning, nedsatt koordinasjon og svekket vurderingsevne. Alle disse effektene er potensielt trafikkfarlige, og alkoholpåvirkete sjåførere er sterkt overrepresentert i trafikkulykker.

Figur 2: Antall blodprøver og pustepøver der det er påvist alkohol (over påvisningsgrensen på 0,04 promille i blodprøven og over 0,1 mg pr liter luft i utåndingsprøven) i tidsperioden 2008-2017.

Kapittel 4 Cannabis

Tetrahydrocannabinol (THC) er det viktigste virkestoffet i cannabis, men finnes også som virkestoff i legemiddelet Sativex. THC er det stoffet som er hyppigst påvist etter alkohol. THC ble påvist hos 2606 bilførere. Dette utgjør 40 % av bilførerne mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol i 2017. I all hovedsak vil dette representere illegalt bruk. Etter at antallet saker med påvist THC har steget jevnt de siste årene (figur 3), er antallet positive prøver for 2017 stabilt sammenlignet med 2016. Siden 2002 har stoffet vært blant de tre vanligst forekommende stoffer blant bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring. Fra 2011 og frem til 2016 har politiet sendt inn økende antall blodprøver som analyseres for andre rusmidler enn alkohol (figur 1). Om man ser på andelen blodprøver der det påvises THC av alle innsendte prøver har denne vært svakt økende fram til 2015. Siden 2015 har andelen vært stabil på 40-41 %. At THC er påvist i blodprøven, betyr vanligvis at cannabis har vært inntatt relativt kort tid før prøvetaking.

Figur 3: Antall saker der THC er påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2008-2017.

Cannabis og bilkjøring

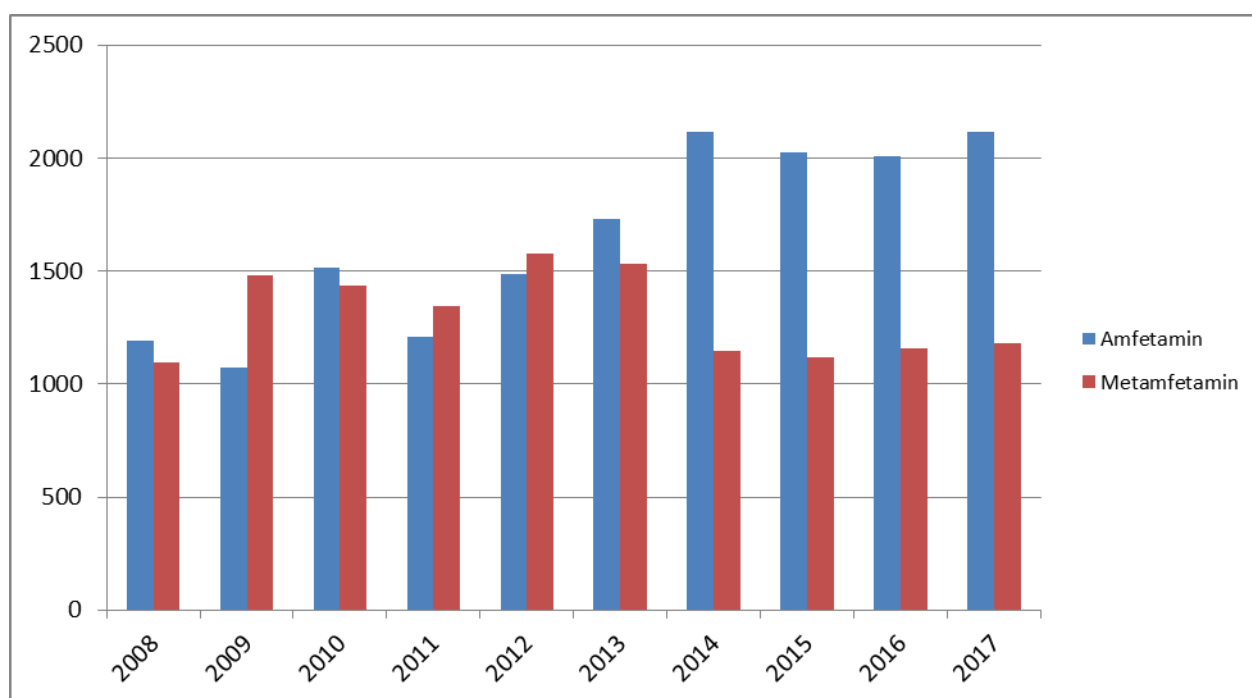
Cannabis er det mest brukte illegale stoffet i Norge. Cannabisrus gir både dempende og svakt hallusinogene symptomer, noe som kan innebære trøtthet/sløvhet, endret virkelighetsoppfatning, samt svekket kritisk sans. Det er vanligst å innta cannabis gjennom røyking. Ruseffekten inntreffer etter kort tid, og maksimal effekt kommer allerede mens man røyker. Etter noen timer er rusen normalt over, selv om svekkelse av koordinasjon, konsentrasjon og reaksjonsevne er påvist i lengre tid etter inntak. Når disse evnene er svekket, øker sannsynligheten for å forårsake ulykker. Når det gjelder bilkjøring kan dette innebære at man for eksempel overser rødt lys eller stoppskilt, fordi man bare klarer å konsentrere seg om begrensede sider ved bilkjøringen. Ved regelmessig bruk av cannabis kan THC påvises i blodet i lang tid (mange dager) etter siste inntak.

Syntetiske cannabinoider

Syntetiske cannabinoider (omtales bl.a. som «spice») er en stor gruppe rusmidler som har vært i utstrakt bruk de siste årene. Disse stoffene har liknende effekter som cannabis, men kan være betydelig mer potente og ha sterkere virkning. Ved Oslo universitetssykehus gjøres det analyser av noen utvalgte syntetiske cannabinoider, men disse påvises i liten grad, og tall for 2017 er ikke med i denne rapporten.

Kapittel 5 Amfetamin/metamfetamin

I 2017 var amfetamin og metamfetamin henholdsvis det tredje og femte hyppigst påviste rusmiddelet hos bilførere og ble påvist i henholdsvis 33 og 18 % av sakene. Antallet funn av både amfetamin og metamfetamin har vært nokså stabilt de fire siste årene (figur 4). I de aller fleste tilfellene stammer påvist (met)amfetamin fra illegalt inntak av stoffet. Amfetamin i lave doser brukes også i begrenset grad som legemiddel ved ADHD og narkolepsi.

Figur 4: Antall saker der amfetamin og metamfetamin er påvist i blodprøver fra pågrepne bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2008-2017.

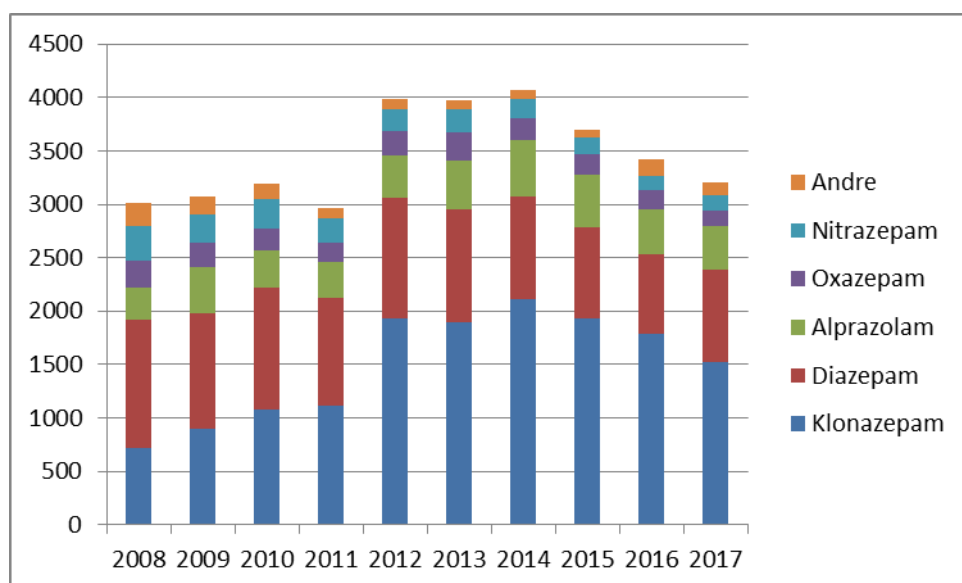
Amfetamin/metamfetamin og bilkjøring

Amfetamin og metamfetamin er sentralstimulerende rusmidler som er utstrakt misbrukt. Inntak av (met)amfetamin kan gi mentale og kroppslige virkninger. En liten enkeltdose på 5-10 mg rent (met)amfetamin kan gi økt våkenhet og bedre prestasjoner ved psykomotoriske tester, særlig hos personer med søvnunderskudd. Inntak av større doser (met)amfetamin gir rusvirkning og ledsagende ferdighetssvekkelser. Typiske mentale virkninger er hevet stemningsleie, øket selvfølelse og redusert kritisk sans kombinert med oppspilthet, våkenhet, undertrykket søvnbehov og uro. (Met)amfetaminrus vil medføre redusert dømmekraft med øket risikovillighet og sjansetaking, noe som kan bidra til mer aggressiv og farlig kjøring. Andre trafikkfarlige virkninger er nedsatt reaksjonsevne, forvirring, samt bevissthets- og tankeforstyrrelser, til dels av alvorlig karakter. Sanseforvrenninger og sansebedrag kan også forekomme. Kortvarige hallusinasjoner er ikke uvanlig. Psykoselignende reaksjoner er sjeldnere, men kan forekomme, særlig etter gjentatte/ store inntak. På fallende (met)amfetaminrus etter perioder med mye rusinntak er ofte de sløvende virkningene av rusen fremtredende. Det er vist i større befolkningsundersøkelser de siste årene at man har en betydelig økt risiko for å havne i en trafikkulykke etter inntak av sentralstimulerende rusmidler som amfetamin og metamfetamin.

Kapittel 6 Benzodiazepiner og z-hypnotika

Benzodiazepiner er en gruppe legemidler som i hovedsak brukes som angstdempende, søvnfremmende og krampestillende midler. Benzodiazepiner påvises hyppig i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring. Figur 5 viser de ulike benzodiazepiner som ble påvist i blodprøver fra pågrepne bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i perioden 2012-2017. Blodprøvene fra disse bilførerne inneholder i tillegg til benzodiazepiner ofte også andre rusmidler, som for eksempel amfetaminer, kokain og THC (cannabis). De siste årene har det vært en liten nedgang i totalt antall prøver der benzodiazepiner er påvist.

De benzodiazepinene som blir påvist i blodprøvene kan være forskrevet av lege som ledd i en behandling, men vanligvis representerer funnene inntak av illegalt omsatte tabletter. Det kan være tabletter som er legalt forskrevet, men som blir videresolgt til andre, eller illegalt produserte tabletter (ofte smuglet inn i landet). De illegale tablettene kan ha utseende som de legale, men styrken kan være ukjent og de kan i tillegg også inneholde andre virkestoffer. Mengden virkestoff varierer og kan være mye høyere enn i legalt omsatte tabletter.

Figur 5: Antall saker med ulike benzodiazepiner påvist i blodprøver fra pågrepne bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2008-2017. I gruppen «andre» inngår flunitrazepam, fenazepam, midazolam, lorazepam, bromazepam, etizolam, diklazepam, flubromazepam, flubromazolam og klonazolam.

Benzodiazepiner og bilkjøring

Bruk av benzodiazepiner kan føre til svekkelse av en rekke ferdigheter som er viktige for bilkjøring, som oppmerksomhet, konsentrasjonsevne, innlæringsevne og hukommelse. Reaksjonsevne og bevegelseskontroll kan nedsettes. Alle benzodiazepiner som utleveres ved norske apotek er merket med rød varsel trekant, som tegn på at brukeren må utvise varsomhet ved blant annet bilkjøring. Varseltrekanten gir også legen som skriver ut reseptene en påminnelse om å informere pasienten om den potensielle risikoen knyttet til bilkjøring med denne type legemidler i kroppen. Førerkortforskriften gir retningslinjer for hvilke benzodiazepiner og i hvilke døgndoser man kan innta disse for at helsekravene skal være oppfylt. Det vises også til førerkortveilederen som er utarbeidet av Helsedirektoratet. Det er begrenset grad av tilvenning til de trafikkfarlige virkningene

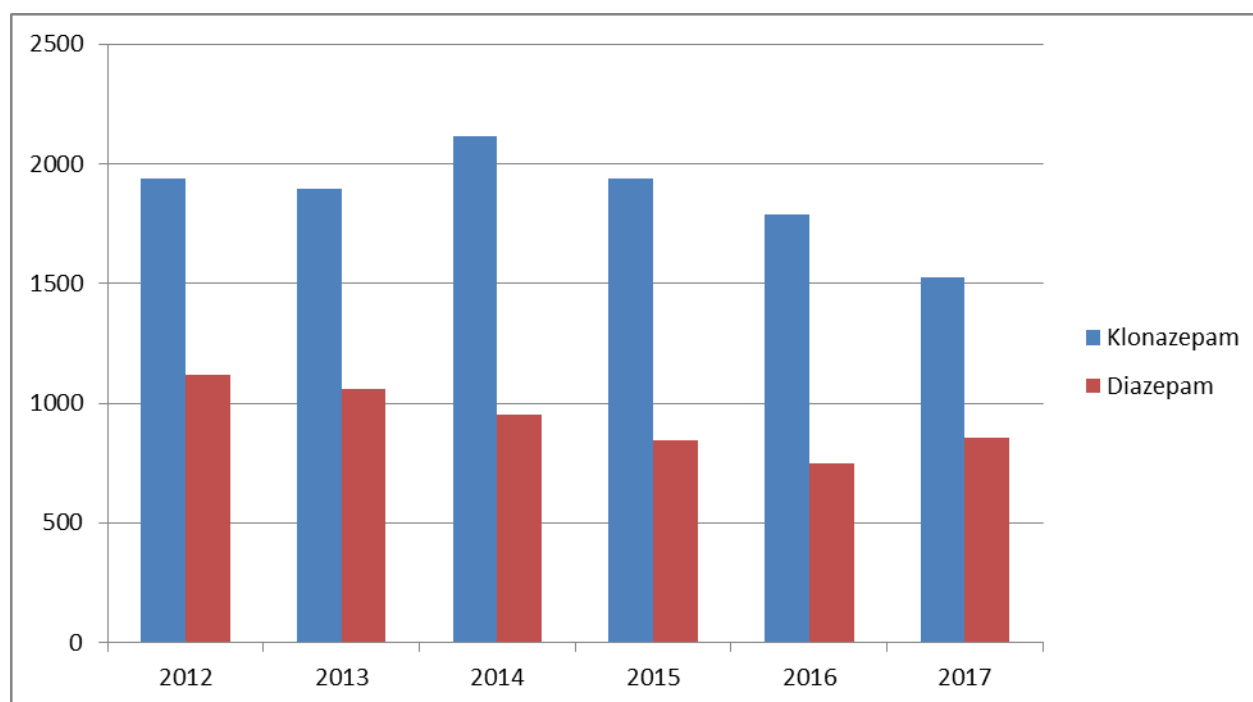
av benzodiazepiner, og man bør dermed også utvise varsomhet ved bilkjøring selv om man har brukt et benzodiazepin over en lang periode. Blant bilførere som mistenkes for ruspåvirket kjøring er det en overvekt av unge menn. Da benzodiazepiner i mindre grad forskrives til yngre personer kan dette tyde på stort illegalt bruk av disse legemidlene.

Klonazepam

Klonazepam (Rivotril) er et legemiddel som i Norge er godkjent til behandling av epilepsi, men klonazepam forskrives også ved angstlidelser og andre psykiske lidelser. Klonazepam er dessuten utstrakt brukt som rusmiddel og er fortsatt det hyppigst påviste benzodiazepin blant bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring (figur 6). I følge reseptregisteret fikk færre enn 9 000 pasienter forskrevet klonazepam i Norge i 2016*. Kripos rapporterer at klonazepam står for omkring halvparten av alle beslag og 60 % av den beslaglagte mengden av benzodiazepiner i 2017 (Kripos' narkotika- og dopingstatistikk 2017). Dette tyder på stor illegal omsetning av klonazepam. I 2017 ble klonazepam påvist hos 24 % av bilførere mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol.

Diazepam

Diazepam (Vival, Valium, Stesolid) anvendes særlig som angstdempende og krampestillende medikament i Norge. I følge reseptregisteret ble det forskrevet diazepam til ca. 106 000 personer i Norge i 2016*. Det har vært en stabil nedgang i forskrivningen av diazepam de siste ti årene. Andelen saker hvor diazepam er påvist i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring har også vist nedgang i samme periode (figur 6). Det er også en betydelig illegal omsetning av diazepam. I 2017 ble diazepam påvist hos 13 % av bilførere mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol. Sammenlignet med 2016 har antallet saker der diazepam er påvist steget med ca 14 %.

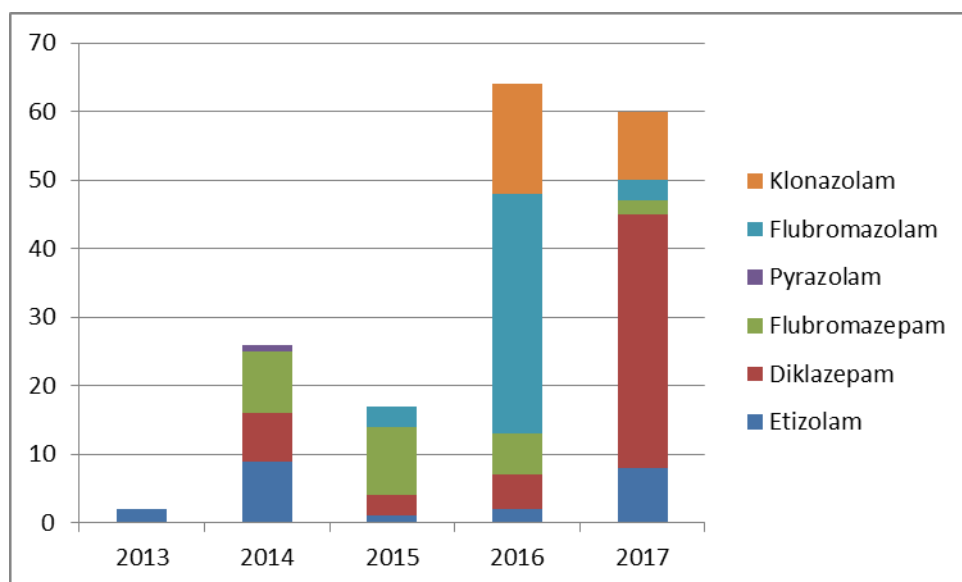

Figur 6: Antall saker med klonazepam og diazepam påvist i blodprøver fra pågrepne bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2012-2017.

*Reseptregisterets tall for 2017 var ikke tilgjengelig på tidspunkt for utarbeiding av denne statistikken.

«Designer-benzo»

Det er i 2017 etablert analysemetoder for en rekke benzodiazepiner som ikke er registrert som legemiddel i Norge. Noen av disse selges som legemidler i utlandet, mens andre kun er produsert med tanke på illegal omsetning. Innenfor kategorien nye psykoaktive stoffer (NPS) er det designer-benzodiazepiner som beslaglegges hyppigst (Kriplos' narkotika- og dopingstatistikk 2017). I blodprøver fra bilførere ble det påvist hele 15 ulike benzodiazepiner i 2017. De har det vært en betydelig variasjon i både hvilke «designer-benzodiazepiner» som påvises hos bilførere, både fra år til år (figur 7). I 2017 var diklazepam det hyppigst påviste «designer-benzo», påvist hos totalt 37 bilførere, mot kun 5 positive saker i 2016. I 2016 var flubromazolam det hyppigst påviste «designer-benzo» med funn i 35 saker, i 2017 ble flubromazolam påvist i 3 saker. Også geografisk viser «designer-benzodiazepiner» variasjon. Over 50 % av prøvene positive på flubromazolam i 2016 kom fra Vest-Agder, mens diklazepam i 2017 er fordelt mellom 14 fylker. Alle benzodiazepiner har felles virkningsmekanisme for effekter og virkninger, bruk av «designer-benzo» utgjør da risiko for trafikkfarlig ferdighetssvekkelse i likhet med tradisjonelle benzodiazepiner.

Figur 7. Antall saker med «designer-benzos» påvist i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2013-2017

Z-hypnotika (zopiklon/zolpidem)

Z-hypnotika er benzodiazepin-lignende legemidler som er hyppig forskrevet ved innsovningsvansker. I Norge er zopiklon (bl.a. Imovane og Zopiclone) og zolpidem (Stilnoct) registrerte legemidler i denne gruppen. I følge Reseptregisteret ble det forskrevet zopiklon og zolpidem til henholdsvis ca. 297 000 og 71 000 personer i Norge i 2016*. I likhet med benzodiazepiner, er z-hypnotika merket med rød varseltrekant.

Andelen saker hvor z-hypnotika er påvist i blodprøver har vært rimelig stabil de siste årene. I 2017 ble zopiklon og zolpidem påvist i henholdsvis 2 % og 1 % av blodprøvene fra bilførere mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol. Det er vist i studier at man har økt risiko for å være involvert i trafikkulykker om man får forskrevet z-hypnotika, og økningen i risiko er sammenlignbar med den for benzodiazepiner. Ved analyse finnes ofte høyere blodkonsentrasjoner av z-hypnotika hos påvirkede sjåførere enn den man ville forvente ved vanlig medisinsk bruk av legemiddelene. Dette kan tyde på misbruk av stoffene.

Kapittel 7 Opioider

Metadon og buprenorfin

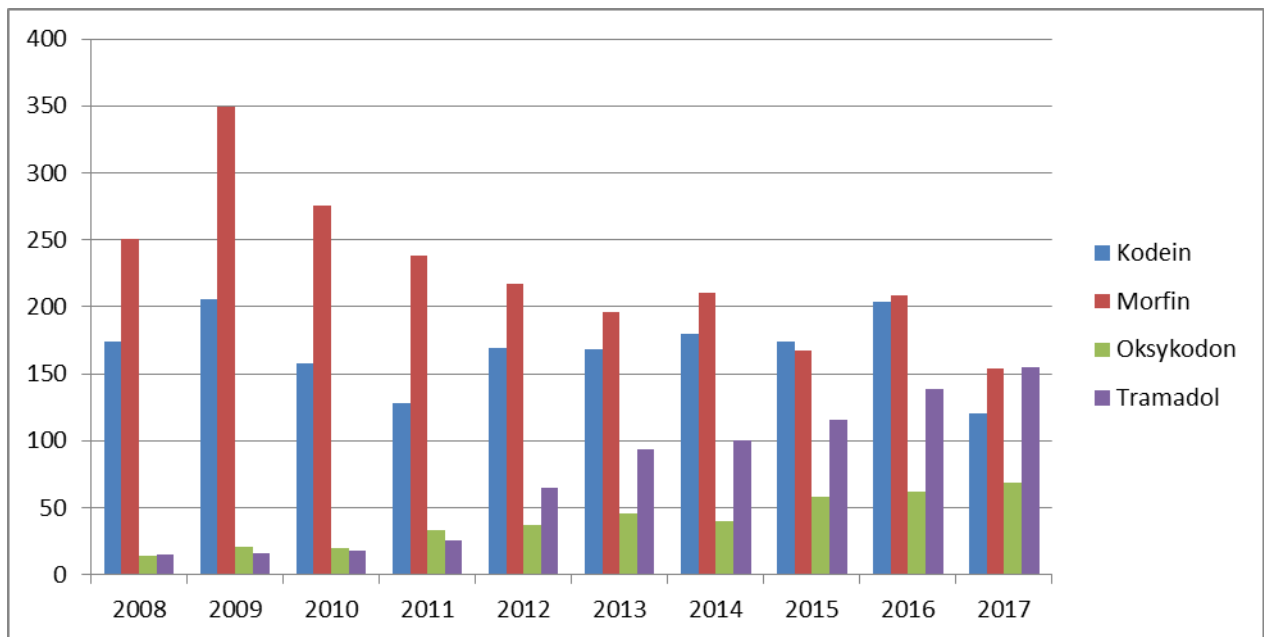
Metadon- og buprenorfinbehandling er en del av LAR (legemiddelassistert rehabilitering) og er i mange tilfeller en livslang behandling av heroinbrukere. Disse legemidlene kan også brukes som smertestillende legemidler. Metadon og buprenorfin finnes også på det illegale markedet og brukes som rusmiddel. I 2017 ble metadon påvist i ca. 2 % og buprenorfin (Norspan, Subutex, Suboxone, Temgesic) i ca. 3 % av blodprøvene til bilførere mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol. I de aller fleste tilfellene hvor metadon og buprenorfin påvises forekommer stoffet sammen med flere andre rusgivende stoffer.

Morfin og kodein

Morfin og kodein (et av virkestoffene i f.eks. Paralgin forte og Pinex Forte) er smertestillende legemidler. Stoffene kan også misbrukes og føre til rusmiddelavhengighet. Både heroin og kodein omdannes i kroppen til morfin. Morfin er ett av de 28 stoffene som det er definert straffegrenser for i vegtrafikkloven. Brukt mot sterke smerter er det den smertestillende effekten av morfin som dominerer, men uten smerter vil inntak medføre en følelse av rus og velvære. Kodein kan fremkomme etter inntak av kodein som sådan eller etter inntak av heroin, da heroin ofte inneholder noe kodein. De fleste opioider kan redusere den kritiske sansen og øke risikovilligheten, samt påvirke ferdigheter og reaksjonsevne i forbindelse med bilkjøring. Morfin og kodein ble begge påvist i 2 % (figur 8) av bilførere mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol i 2017, noe som er en liten nedgang sammenlignet med 2016.

Tramadol og oksykodon

Tramadol (virkestoffet i f.eks. Nobligan, Tramagetic og Trampalgin) og oksykodon (virkestoffet i f.eks. OxyNorm, OxyContin, Reltebon) er smertestillende legemidler. Tramadol forskrives i reseptgruppe B («vanedannende legemiddel») og oksykodon forskrives i reseptgruppe A («sterke narkotiske stoffer»). Som andre opioider kan tramadol og oksykodon også misbrukes og føre til rusmiddelavhengighet. Tall fra reseptregisteret viser at det de siste årene har det vært en gradvis økning i forskrivning av tramadol og oksykodon. I samme tidsrom har det også vært en gradvis økning i antall positive blodprøver fra bilførere (figur 8). I 2017 ble tramadol påvist hos 155 bilførere, mens oksykodon ble påvist i 69 saker. Dette tilsvarer en andel på henholdsvis 2 og 1 % av bilførere mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol.

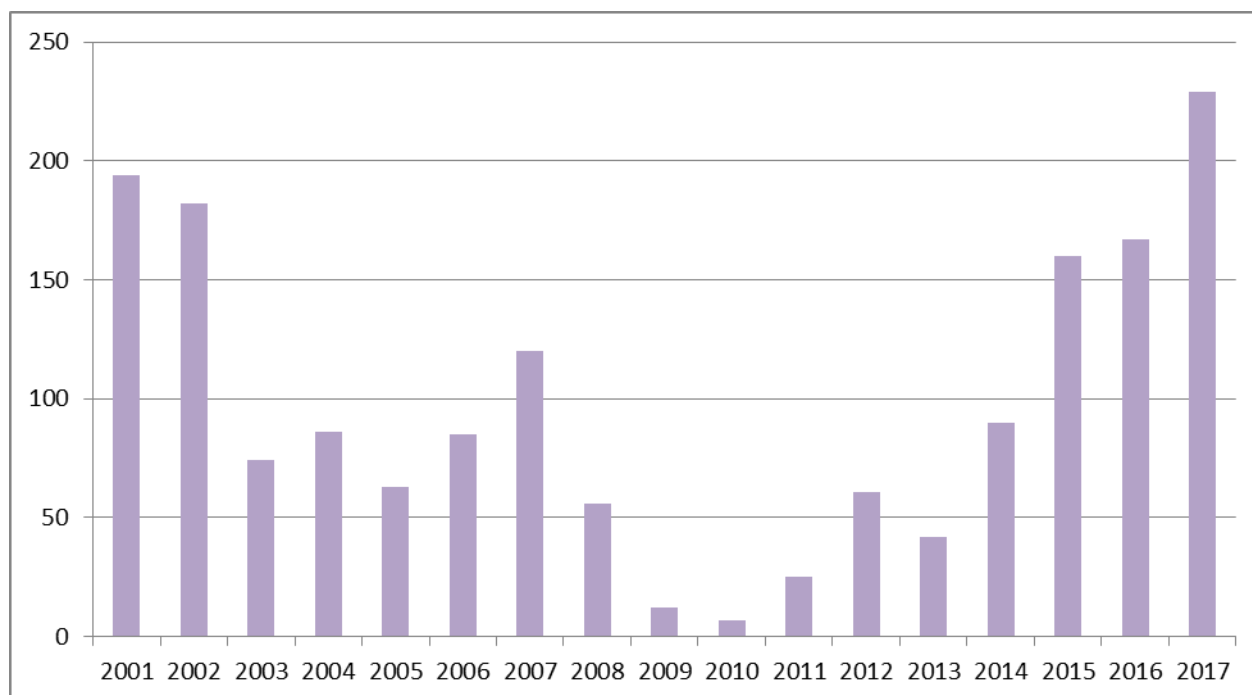
Figur 8: Antall saker der kodein, morfin, oksykodon og tramadol er påvist i blodprøver fra pågrepne bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2008-2017.

Kapittel 8 MDMA (ecstasy)

Ecstasy kan klassifiseres både som et stimulerende og som et hallusinogent rusmiddel. Rusen kan ligne den som fremkalles av amfetamin, men kan også ha likhetstrekk med et hallusinogen som for eksempel LSD.

Ecstasy er betegnelsen på stoffet MDMA (metylen-dioksi-metamfetamin), men brukes også om andre beslektede stoffer som for eksempel MDA (metylen-dioksi-amfetamin) og MDEA (metylen-dioksi-etylmetamfetamin). Innholdet i ecstasytabletter varierer betydelig. For noen år tilbake ble MDMA i såkalt ecstasy trolig i større grad erstattet med andre stoff, blant annet mCPP (1,3-klorfenylpiperazin) og MDPV (metylen-dioksi-pyrovalerone). I følge Kripos' narkotika- og dopingstatistikk for 2017 skyldtes dette et internasjonalt samarbeid om streng regulering av stoffet som ble brukt i MDMA-produksjon. Nye produksjonsmetoder har etter hvert blitt utviklet på det illegale markedet og siden 2011 har forekomsten av MDMA igjen begynt å øke i Norge. De siste fire årene er antall beslag av MDMA tredoblet, og da gjerne tabletter, pulver og krystaller med høy styrkegrad. Kripos rapporterer at det nå er både flere beslag og betydelig større mengder MDMA enn da stoffet sist hadde en popularitetstopp i 2001/2002.

I 2009 og 2010 var det få saker med MDMA påvist hos bilførere, men de siste årene har man sett en økende andel bilførere med påvist MDMA. I 2017 har antall saker med MDMA økt med 37 % sammenlignet med 2016, og i 2017 ble MDMA påvist hos totalt 229 bilførere. Dette antallet er rekordhøyt (figur 9).

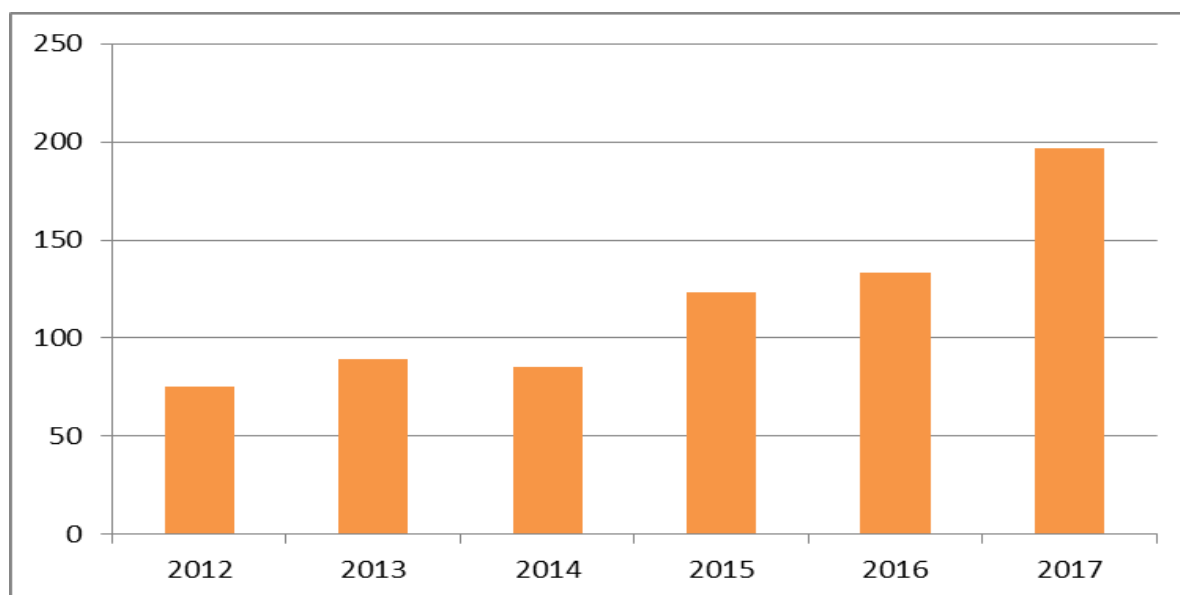

Figur 9: Antall saker der MDMA er påvist i blodprøver fra pågrepne bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2001-2017.

Kapittel 9 Kokain

Kokain er et kraftig sentralstimulerende stoff, i likhet med for eksempel amfetamin. Kokabladenes virkninger har vært kjent i årtusener. Røyking, injisering og sniffing av sterke kokainforbindelser gir hurtig innsettende og kraftig rus, med stor fare for avhengighetsutvikling. Små doser føles behagelig, og gir en følelse av å være ovenpå og ha økt energi. Sult- og søvnbehov undertrykkes. Ved større doser kan man få angstanfall og bli irritabel. I sjeldne tilfeller kan man få hallusinasjoner og vrangforestillinger.

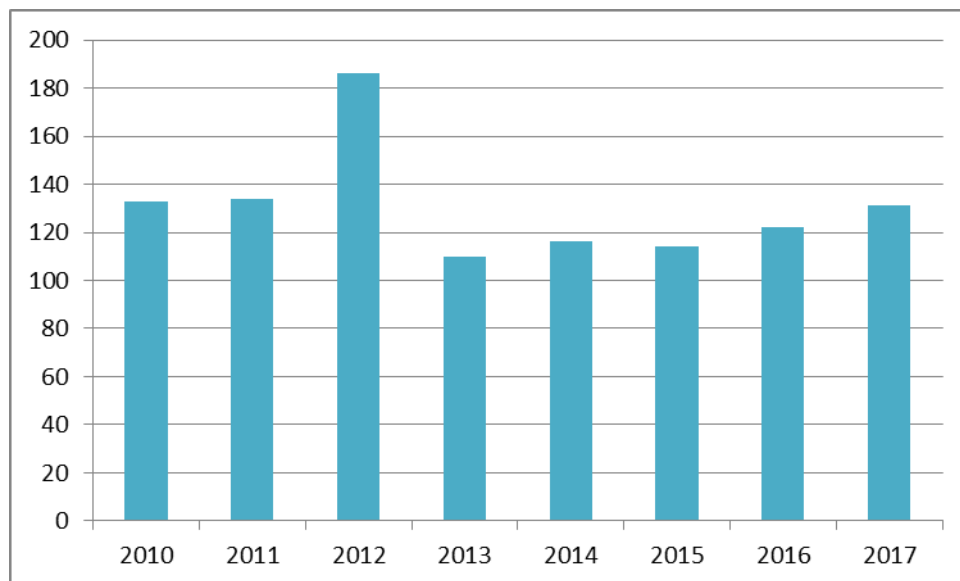
Ved inntak av et sentralstimulerende rusmiddel som kokain har man større tilbøyelighet til å ta risiko og sjanser. Dette er svært uheldig ved bilkjøring. Kokain skilles raskt ut i kroppen og kan påvises i relativt kort tid etter inntak. Kokain ble i 2017 påvist i 197 blodprøver (3 %) fra førere mistenkt for ruspåvirket kjøring. De siste årene er det sett en økning i antall saker der kokain er påvist (figur 10), og fra 2016 til 2017 økte antallet saker med 27 %. Mens kokain var blant de 10 hyppigst påviste rusmidlene i Oslo, Akershus og Buskerud i 2016, inkluderer denne oversikten fra 2017 også Aust-Agder, Telemark, Vestfold og Østfold (se tabell i kapittel 12). Kripes beslagsstatistikk har de siste årene vist en økning både i antall kokainbeslag og i beslagenes styrkegrad.

Figur 10: Antall saker der kokain er påvist i blodprøver fra bilkjørere mistenkt for kjøring i ruspåvirket tilstand i tidsperioden 2012-2017.

Kapittel 10 GHB (gammahydroksybutyrat)

GHB er et rusmiddel med hovedsakelig dempende virkninger. Bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring der det påvises GHB har i all vesentlighet inntatt illegalt GHB som rusmiddel. GHB er et stoff som raskt forsvinner ut av kroppen etter inntak, og kan dermed påvises i blod i relativt kort tid etter inntak. Etter at GHB ble inntatt i standard analyseprogram har stoffet årlig blitt påvist i ca. 2-3 % av blodprøvene fra bilførere mistenkt for kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol (figur 11). Om lag 70 % av prøvene der GHB er påvist kommer fra Buskerud, Hordaland, Oslo, Vestfold og Østfold. I disse fylkene er GHB blant de 10 hyppigst påviste stoffene i prøver tatt fra bilførere (se kapittel 12).

Figur 11. Antall saker med påvist GHB fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring 2010-2017.

Kapittel 11 Nye psykoaktive stoffer (NPS)/syntetiske rusmidler

Nye psykoaktive stoffer (NPS) blir også kalt «designerdrugs» og er en felles betegnelse for syntetisk fremstilte stoffer som skapes i laboratorier utenfor den tradisjonelle legemiddelindustrien. NPS er kjemiske erstatninger av tradisjonelle rusmidler. Nye psykoaktive stoffer lages for å omgå narkotikalovgivning, og kalles iblant «legal highs». Disse stoffene kjøpes ofte over internett, men innhold og (bi)virkninger er ofte ikke kjent for de stoffene man kjøper. De nye stoffene omfatter til dels svært potente (sterke) stoffer som kan føre til alvorlige psykiske reaksjoner og dødelige forgiftninger. De siste årene har det bl.a blitt beslaglagt flere fentanylforbindelser (fentanyl er et opioid) som er ekstremt potente og potensielt farlige stoffer. Det er rapportert dødsfall både i Norge og mange i Sverige etter inntak av fentanylforbindelser. «Designer-benzodiazepiner» utgjør den gruppen NPS som beslaglegges hyppigst (se kapittel 6 for omtale) (Kripos beslagsstatistikk for 2017). Det utvikles jevnlig metoder for å påvise flere NPS i blod- og urinprøver.

Det syntetisk fremstilte hallusinogenet LSD er påvist i flere saker de siste årene sammenliknet med tidligere, selv om det samlede omfanget fortsatt er lavt.

Kapitel 12 Fylkesoversikt

Etanol (alkohol) er det rusmiddelet som er hyppigst påvist i alle fylker. Det foreligger ikke tall for politiets bruk av pusteprøver med Evidenzer Mobile 240 i de ulike fylkene, men bruken er utstrakt selv om den varierer en del mellom fylkene. Det presenteres derfor ikke fylkesvise tall for hvor hyppig etanol blir påvist i blodprøver, da dette ville kunne være misvisende i forhold til den reelle totale hyppigheten.

Under følger en fylkesvis oversikt over de ti hyppigst forekommende rusmidler i blodprøver fra bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Kun stoff som er påvist i flere enn fire saker er tatt med i oversikten, dette fører til at i noen fylker med totalt få saker blir listen kort.

Akershus

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	260	44 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	166	28 %
4	Klonazepam	Rivotril	110	19 %
5	Metamfetamin		107	18 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	66	11 %
7	Kokain		25	4 %
8	Zopiklon	Imovane, Zopiclone, Zopitin	18	3 %
9	Alprazolam	Xanor	16	3 %
10	Pregabalin	Lyrica	15	3 %

Tabell 2: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Aust-Agder

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	96	44 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	64	29 %
4	Metamfetamin		45	20 %
5	Klonazepam	Rivotril	42	19 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	25	11 %
7	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	9	4 %
8	Alprazolam	Xanor	6	3 %
8	Kokain		6	3 %
8	Oksazepam	Sobril	6	3 %
8	Zopiklon	Imovane, Zopiclone, Zopitin	6	3 %

Tabell 3: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Buskerud

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	210	41 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	139	27 %
4	Klonazepam	Rivotril	107	21 %
5	Metamfetamin		105	21 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	87	17 %
7	Alprazolam	Xanor	28	6 %
8	Kokain		27	5 %
9	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	19	4 %
10	GHB	Xyrem	17	3 %

Tabell 4: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Finnmark

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamine, Elvanse, Metamina	10	43 %

Tabell 5: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Hedmark

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol			
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	72	31 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	71	31 %
4	Metamfetamin		61	26 %
5	Klonazepam	Rivotril	40	17 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	28	12 %
7	Morfin	Heroin, Dolcontin	9	4 %
7	Oksazepam	Sobril	9	4 %
9	Alprazolam	Xanor	8	3 %
9	Fentanyl	Abstral, Durogesic	8	3 %
9	Kodein	Altermol, Paralgin forte, Pinex Forte	8	3 %
9	MDMA	Ecstasy	8	3 %

Tabell 6: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Hordaland

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	233	36 %
3	Klonazepam	Rivotril	222	35 %
4	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	216	34 %
5	Metamfetamin		151	23 %
6	Alprazolam	Xanor	75	12 %
7	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	61	9 %
8	Buprenorfin	Norspan, Subutex, Temgesic, Suboxone	34	5 %
9	MDMA	Ecstasy	28	4 %
10	GHB	Xyrem	22	3 %

Tabell 7: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Møre og Romsdal

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	127	41 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	88	28 %
4	Klonazepam	Rivotril	80	26 %
5	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	28	9 %
6	Metamfetamin		23	7 %
7	MDMA	Ecstasy	13	4 %
8	Alprazolam	Xanor	12	4 %
9	Metylfenidat/ Ritalinsyre	Concerta, Equasim, Medikinet, Ritalin,	9	3 %
9	Pregabalin	Lyrica	9	3 %
9	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	9	3 %

Tabell 8: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Nordland

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	127	41 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	88	28 %
4	Klonazepam	Rivotril	80	26 %
5	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	28	9 %
6	Metamfetamin		23	7 %
7	MDMA	Ecstasy	13	4 %
8	Alprazolam	Xanor	12	4 %
9	Metylfenidat/ Ritalinsyre	Concerta, Equasim, Medikinet, Ritalin,	9	3 %
9	Pregabalin	Lyrica	9	3 %
9	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	9	3 %

Tabell 9: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Nord-Trøndelag

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	62	47 %
3	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	55	42 %
4	Klonazepam	Rivotril	40	30 %
5	Metamfetamin		19	14 %
6	Alprazolam	Xanor	12	9 %
7	MDMA	Ecstasy	8	6 %
8	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	7	5 %
9	Zolpidem	Stilnoct	6	5 %
10	Metylfenidat/ Ritalinsyre	Concerta, Equasim, Medikinet, Ritalin,	5	4 %

Tabell 10: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Oppland

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	56	37 %
3	Klonazepam	Rivotril	42	28 %
4	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	40	27 %
5	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	22	15 %
6	Metamfetamin		21	14 %
7	Alprazolam	Xanor	11	7 %
8	Buprenorfin	Norspan, Subutex, Temgesic, Suboxone	9	6 %
8	Zopiklon	Imovane, Zopiclone, Zopitin	9	6 %
10	Oksazepam	Sobril	6	4 %
10	Metylfenidat/ Ritalinsyre	Concerta, Equasim, Medikinet, Ritalin,	6	4 %

Tabell 11: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Oslo

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	240	45 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	168	31 %
4	Klonazepam	Rivotril	148	28 %
5	Metamfetamin		120	22 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	70	13 %
7	Kokain		58	11 %
8	Alprazolam	Xanor	29	5 %
9	GHB	Xyrem	25	5 %
10	Morfin	Heroin, Dolcontin	24	4 %

Tabell 12: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Rogaland

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	243	37 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	216	33 %
4	Klonazepam	Rivotril	156	24 %
5	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	95	14 %
6	Metamfetamin		67	10 %
7	Alprazolam	Xanor	51	8 %
8	Buprenorfin	Norspan, Subutex, Temgesic, Suboxone	44	7 %
9	MDMA	Ecstasy	42	6 %
10	Pregabalin	Lyrica	24	4 %

Tabell 13: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Sogn og Fjordane

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	33	38 %
3	Klonazepam	Rivotril	24	27 %
4	Amfetamin	Dexedrine, Metamina, Elvanse	20	23 %
5	Metamfetamin		8	9 %
6	Alprazolam	Xanor	6	7 %
7	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	5	6 %

Tabell 14: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Sør-Trøndelag

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	141	42 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	111	33 %
4	Klonazepam	Rivotril	93	28 %
5	Metamfetamin		55	17 %
6	Alprazolam	Xanor	25	8 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	25	8 %
8	MDMA	Ecstasy	13	4 %
9	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	12	4 %
10	Morfin	Heroin, Dolcontin	11	3 %

Tabell 15: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Telemark

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	193	45 %
3	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	166	39 %
4	Metamfetamin		109	25 %
5	Klonazepam	Rivotril	94	22 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	84	20 %
7	Alprazolam	Xanor	24	6 %
8	Buprenorfin	Norspan, Subutex, Temgesic, Suboxone	19	4 %
9	Oksazepam	Sobril	15	3 %
10	Kokain		12	3 %
10	Tramadol	Nobligan, Tramagetic, Trampalgin	12	3 %

Tabell 16: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Troms

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	111	43 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	101	39 %
4	Klonazepam	Rivotril	48	18 %
4	Metamfetamin		40	15 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	33	13 %
7	Alprazolam	Xanor	20	8 %
8	Buprenorfin	Norspan, Subutex, Temgesic, Suboxone	11	4 %
8	Pregabalin	Lyrica	11	4 %
10	MDMA	Ecstasy	10	4 %

Tabell 17: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Vest-Agder

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	127	43 %
3	Klonazepam	Rivotril	110	38 %
4	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	108	37 %
5	Metamfetamin		96	33 %
6	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	26	9 %
7	Alprazolam	Xanor	25	9 %
8	Buprenorfin	Norspan, Subutex, Temgesic, Suboxone	21	7 %
9	Nitrazepam	Apodorm, Mogadon	15	5 %
10	MDMA	Ecstasy	10	3 %
10	Metadon		10	3 %
10	Oksazepam	Sobril	10	3 %

Tabell 18: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Vestfold

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	148	43 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	95	28 %
4	Metamfetamin		82	24 %
5	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	73	21 %
6	Klonazepam	Rivotril	69	20 %
7	GHB	Xyrem	20	6 %
8	MDMA	Ecstasy	13	4 %
9	Zopiklon	Imovane, Zopiclone, Zopitin	10	3 %
10	Kokain		9	3 %

Tabell 19: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.

Østfold

	Stoffnavn	Eksempel på medikamentnavn / forklaring	Totalt antall positive funn	Prosent
1	Etanol	Alkohol		
2	THC	Tetrahydrocannabinol, virkestoffet i cannabis, Sativex	118	43 %
3	Amfetamin	Attentin, Dexamfetamin, Metamina, Elvanse	114	42 %
4	Diazepam	Valium, Vival, Stesolid	63	23 %
5	Klonazepam	Rivotril	43	16 %
6	Metamfetamin		35	13 %
7	MDMA	Ecstasy	11	4 %
8	Kokain		10	4 %
9	Alprazolam	Xanor	9	3 %
10	GHB	Xyrem	8	3 %
10	Morfin	Heroin, Dolcontin	8	3 %

Tabell 20: De vanligste funn i blodprøver hos bilførere mistenkt for ruspåvirket kjøring i 2017. Antall og prosent av blodprøver hvor det er gjort bred analyse.